

Biblióra 2021. december 17-én

Kezdő ének: 455. dicséret – *Testvérek, menjünk bátran...*

Imádság:

Urunk, köszönjük, hogy életünk útján vezetsz és gondoskodsz minden szükségünkről. Célt és értelmet adsz létünknek, s jó, ha ezt Benned találjuk. A mostani időben is erre nézve szeretnénk eligazítást kérni Tőled, igédben felismerni üzenetedet. Kérjük, írd szívünkbe mindazt, ami fontos, amit a lelkünkre akarsz kötni, hogy Tőled el ne térjünk. Hálát adunk mindazért, amire jó visszatekinteni, s köszönjük, hogy erőddel lehetett megbirkózni azzal, ami nehéz volt. Áldunk azért, hogy nem hagysz cserben, nem rejtőzöl el előlünk, szereteted átölel, jelenléd megvidámít, éltet, bátor szívet ad. Légy közel hozzánk most is, amikor igéd előtt elcsendesedünk. *Ámen*

Ószövetségi igeszakasz: 5Mózes 1,1-18

Visszatekintés Izráel pusztai vándorlására

1 Ezeket a beszédeket mondta el Mózes egész Izráelnek a Jordánon túl a pusztában, az Arábvölgyben, Szúffal szemben, Párán és Tófel, Lábán, Hacérót és Dí-Záháb között. 2 Tizenegy napig tartott az út a Hórebtől Kádés-Barneáig, a Széír-hegyvidéken át. 3 A negyvenedik évben, a tizenegyedik hónap elsején történt, hogy Mózes elbeszélte Izráel fiainak mindazt, amit megparancsolt neki az Úr, 4 miután megverte Szíhónt, az emóriai királyát, aki Hesbónban lakott, meg Ógot, Básán királyát, aki Astárótban lakott, Edreí mellett. 5 Így kezdte Mózes magyarázni ezt a törvényt a Jordánon túl, Móáb földjén: 6 Az Úr, a mi Istenünk, így szólt hozzánk a Hóreben: Elég sokáig maradtatok már e mellett a hegy mellett. 7 Induljatok útnak, és menjetek az emóriai hegyvidékére meg az azzal szomszédos területekre, az Arábvölgybe, a hegyvidékre és a Sefelá-alföldre, a Délvidékre és a tengerpartra, a kánaániak földjére és a Libánonra, a nagy folyamig, az Eufráteszig. 8 Íme, én nektek adtam ezt a földet. Menjetek hát, és vegyétek birtokba azt a földet, amelyről megesküdött az Úr atyáitoknak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak, hogy nekik és utódaiknak adja. 9 Abban az időben ezt mondtam nektek: Nem tudok egyedül gondot viselni rátok. 10 Istenetek, az Úr megsokasított benneteket, és most már oly sokan vagytok, mint égen a csillag. 11 Szaporítson is meg benneteket az Úr, atyáitok Istene ezerszeresen, és áldjon meg, ahogyan megígérte nektek! 12 Hogyan tudnám egyedül magamra vállalni bajaitokat, terheiteket és peres ügyeiteket? 13 Jelöljétek ki törzsenként bölcs, értelmes és tapasztalt embereket, és én előljáróitokká teszem őket. 14 Ti ezt feleltétek nekem: Helyes, amit mondtál, így kell tenni! 15 Fogtam tehát törzseitek főembereit, bölcs és tapasztalt embereket, és főembereiteké tettem őket: előljárókká ezer, száz, ötven vagy tíz ember fölött, meg felügyelőkké minden törzsetekben. 16 Bíráitoknak pedig ezt parancsoltam abban az időben: Hallgassátok meg testvéreiteket, és igazságosan ítélezzetek mindenkinek az ügyében, akár testvérével, akár jövevényvel van dolga. 17 Ne legyetek személyválogatók az ítékezésben, a kicsit éppúgy hallgassátok meg, mint a nagyot! Embertől ne tartsatok, mert az ítélet Istené. Ami pedig nektek túl nehéz, azt tárjátok elém, és én majd meghallgatom. 18 Így parancsoltam meg nektek abban az időben mindazt, amit tennetek kell.

Kedves Testvéreim,

„Ötödikbe tette a törvénynek mását” – tanultuk a biblia könyvei között Mózes 5. könyvéről. Röviden tényleg így summázhatnánk, hogy leginkább a törvény megismétlésével találkozunk benne, vagyis rendelkezésekkel, amelyek a pusztai vándorlás után letelepedő népnek szólnak. Összefoglalása az eseményeknek, Istentől vett életszabályoknak, amelyek a Neki tetsző élethez szükségesek. Ezzel kapcsolatban a bevezető fejezet – tulajdonképpen az 1-4. rész – valóban egy összefoglaló visszaemlékezés és emlékeztetés az addig megtett útra, mind arra, amiben tapasztalták az Úr jelenétét és szabadító hatalmát. Ilyen emlékeztetésekre, számvetésekre ugyanis szükség van, hiszen feledékeny is az ember, sok mindent magának tulajdonít, meg fontos az is, hogy ne térjen le a kijelölt útról.

„A negyvenedik évben, a tizenegyedik hónap elsején történt, hogy Mózes elbeszélte Izráel fiainak mindazt, amit megparancsolt neki az Úr” – tényleg véget ér egy hosszú útszakasz, de az újra csak azzal az alázattal léphetnek, amely tudatosíttatja velük, hogy eddig is minden Isten kegyelméből történt, Ő vezette, oltalmazta, tartotta meg őket. Mózes emlékezteti a népet a vándorlás egyes kiemelkedő eseményeire és állomásaira, amelyeknek döntő hatásuk volt a megtett út során. Voltak ebben győzelmek is – megverték Szíhónt, az emóriak királyát, meg Ógot, Básán királyát. Megemlékezik arról, hogy Isten szólt hozzájuk, azaz közösségben volt velük.

Az út során megszorította őket, és elhozta a honfoglalás idejét. „Íme, én nektek adtam ezt a földet. Menjetez hát, és vegyétek birtokba azt a földet, amelyről megesküdött az Úr atyáitoknak, ... hogy nekik és utódaiknak adja.” Eközben Mózes feladatai is megszorodtak, nem lehetett egyedül, egy személyben minden és mindenki: „Nem tudok egyedül gondot viselni rátok”. Így rendelt a nép fölé törzsenként előljárókat, bírákat, akikre az igazságszolgáltatást bízta. Ebben az emlékeztetésben már az is nyilvánvaló, hogy a nép közösségi, társadalmi életének szerveződése kezdődött meg ezzel, amire a későbbiekben nagy szükség volt, hogy a különféle társadalmi struktúrák kialakuljanak és a nép eszerint a rend szerint kormányozható legyen.

Erre emlékeztet Mózes: „Bíráitoknak pedig ezt parancsoltam abban az időben: Hallgassátok meg testvéreiteket, és igazságosan ítélezzetek mindenkinek az ügyében, akár testvérével, akár jövevénnyel van dolga. Ne legyetek személyválogatók az ítékezésben, a kicsit éppúgy hallgassátok meg, mint a nagyot! Embertől ne tartsatok, mert az ítélet Istené. Ami pedig nektek túl nehéz, azt tárjátok elém, és én majd meghallgatom. Így parancsoltam meg nektek abban az időben mindazt, amit tennetek kell.” Bizonyára nemcsak a bírának emlékeztetés ez, hanem a népnek is, hogy mit várjanak el vezetőiktől, milyen igazságszolgáltatást alkalmazzanak. Ha az intelmeket végigtekintjük, ma sem tudnánk ettől többet, jobbat ajánlani: A bíraskodás során meghallgatni, különbségétel, személyválogatás (testvér – jövevény, kicsi – nagy) nélkül ítélezni,

befolyásoltság vagy emberektől való félelem nélkül, istenfélelemben. Ilyen igazságszolgáltatásra lenne szükség ma is.

Mózes emlékeztet arra is, hogy – amint tudjuk, ebben apósa, Jetró tanácsát követte – a nehezebb ügyekkel hozzá lehetett fordulni. Mert nem rajta volt ugyan a nép összes terhe, de nem is úgy osztotta le másoknak a feladatokat, hogy ő csak tétlenkedett volna. A vezető nem csak irányít, hanem maga is aktív felelősséggel vesz részt a munkában. Jó látni a feladatoknak ezt a kiegyensúlyozottságát. És az egész igeszakaszunk ezt a rendet kívánja megerősíteni. Jó, ha tudjuk a közjó érdekében kialakult rendet akceptálni, betartani és értékelni. Jó, ha meg tudjuk becsülni azokat, akik eszerint járnak el, és ha magunk is tartózkodunk mindenféle megvesztegetési, lefizetési kísérletektől, hiszen nem csak az vétkes, aki elfogadja, hanem az is, aki adja, hogy az eredményt befolyásolja vele. Istenfélelem irányítson minket minden dolgunkban.

Újszövetségi igeszakasz: 1Péter 5. rész

1 A közöttetek levő presbitereket tehát kérem én, a presbitertárs és Krisztus szenvedéseinek tanúja, valamint eljövendő dicsőségének is részese: 2 legeltessétek Isten közöttetek levő nyáját, ne kényszerből, hanem önként, ne nyereszkedésből, hanem készségesen, 3 ne is úgy, mint akik uralkodnak a rájuk bízottakon, hanem mint akik példaképei a nyájnak. 4 És amikor megjelenik a főpásztor, elnyeritek a dicsőség hervadhatatlan koszorúját. 5 Ugyanúgy, ti, ifjabbak, engedelmeskedjétek az idősebbeknek, egymás iránt pedig valamennyien legyetek alázatosak, mert Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad.

6 Alázátok meg tehát magatokat Isten hatalmas keze alatt, hogy felmagasztaljon titeket annak idején. 7 Minden gondotokat öreá vessétek, mert neki gondja van rátok. 8 Legyetek józanok, vigyázzatok, mert ellenségetek, az ördög, mint ordító oroszlán jár szerte, keresve, kit nyeljen el: 9 álljatok neki ellen a hitben szilárdan, tudva, hogy ugyanazok a szenvedések telnek be testvéreiteken e világban. 10 A minden kegyelem Istene pedig, aki elhívott titeket Krisztusban az ő örök dicsőségére, miután rövid ideig szenvedtetek, maga fog titeket felkészíteni, megszilárdítani, megerősíteni és megalapozni. 11 Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.

12 Szilvánusz által, aki – mint gondolom – hűséges testvéretek, röviden írtam, bátorítva titeket és bizonyoságot téve arról, hogy az az Isten igazi kegyelme, amelyben álltok. 13 Köszönt titeket a veletek együtt kiválasztott babiloni gyülekezet és Márk, az én fiam. 14 Köszöntsétek egymást a szeretet csókjával. Békesség mindnyájatoknak, akik Krisztusban vagytok.

Kedves Testvéreim,

A levél utolsó fejezete intelmeket és buzdításokat tartalmaz. *Presbiterek és ifjak intése* (1-5.v.) A presbiterek intéseit tartalmazó versek nem utasításként, hanem kérésként vannak megfogalmazva. Aki kéri – maga is presbiter, „presbitertárs”, egy közülük. Péter apostol nem tekintélyével akar hatni, hanem megélt szeretetével. Van múltja, de jövője is: „Krisztus szenvedéseinek tanúja, valamint eljövendő dicsőségének is részese”. Mit kér? „Legeltessétek Isten közöttetek levő nyáját”. Vagyis, az előljáró a pásztor felelősségével, gondoskodásával és szeretetével járjon elől. Amikor azt írja, „ne kényszerből, hanem önként, ne nyereszkedésből, hanem készségesen, ne is úgy, mint akik

uralkodnak a rájuk bízottakon, hanem mint akik példaképei a nyájnak”, akkor nyilvánvalóvá teszi, hogy az Úr Jézusnak és övéinek jól szolgálni csak szabad szívvel lehet. Nemcsak valamire szabad (adni, szeretni, másokat hordozni, példaként élni), hanem valamitől is szabad (nyereszkedés, önző érdek, uralkodási vágy stb.) A nyáj példaképeinek lenni nagyon elkötelező feladat, hiszen az is egy a többi közül. Igen, mert neki is van pásztora, a Főpásztor – aki nem más, mint maga az Úr Jézus Krisztus. Ő adja majd a *„dicsőség hervadhatatlan koszorúját”*, ami minden földi dicsőségnél többet jelent.

Szól még az apostol az ifjaknak, hogy az idősebbeket respektálják, ugyanakkor kölcsönösen legyen egymás iránt alázatosak, mert *„Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad”*. Az alázat tehát Neki szóljon.

A 6-11. versek az egész címzett közösséget bátorítják, velük együtt minket is. Hiszen abban, ami nehéz (szétszórtságban, próbák között élnek), szabad meglátniuk Isten kezét és akaratát. Őrá lehet mindent bízni, s amikor tudjuk, hogy gondja van ránk, akkor a magunk szemében nem lehetünk elhagyatottak, elfelejtettek, hátrányos helyzetűek. De szükség van a józanságra is, mert az ember különösen is kísérhető: amikor a gondok próbára teszik, könnyen elveszíti a józan ítélőképességét. Vigyázzatok! Az ördög nem alszik, nem is késik el sehonnan, ahol zsákmányt ejtethet. Ordító oroszlánként jár szerte – félelmet keltve, a félelem által akar lelkiileg megbénítani és elnyelni. Lehet neki ellenállni, mégpedig *hitben, szilárdan*, abban a bizonyosságban, hogy ez a módszere más szenvedő testvérek életében is, akik nem rá, hanem az Úrra tekintenek.

Mindennek a győzedelmes elhordozására felkészít az, aki elhívott az Ő örök dicsőségére. Oda ez az út vezet. De a szenvedés, akármilyen nehéznek is tűnik, rövid – az örök menyei dicsőséghez képest. Akié ez a dicsőség, fel is készít, meg is erősít a kitartásra. Egy rövid doxológiával, magasztalással fejeződik be a levél érdemi része: *„Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.”*

Az *ámen* után azonban látszólag még egy „utóirat” következik: *„Szilvánusz által, aki – mint gondolom – hűséges testvéreitek, röviden írtam, bátorítva titeket és bizonyosságot téve arról, hogy az az Isten igazi kegyelme, amelyben álltok. Köszönt titeket a veletek együtt kiválasztott babiloni gyülekezet és Márk, az én fiam. Köszöntsétek egymást a szeretet csókjával. Békesség mindnyájatoknak, akik Krisztusban vagytok”*. Az apostol fontosnak tartja ajánlani a levél tolmácsolóját, Szilvánuszt, valamint megerősíteni a címzettek bizonyosságát, hogy Isten kegyelmében állnak. Végül a babiloni gyülekezet (a rómaiakat kell értenünk alatta) és Márk köszöntését adja át.

Imádság:

Úr Jézus Krisztus, köszönjük, hogy elénk tárod azt a rendet, amiben minden a maga helyén van gyermekeid életében. És kérünk, taníts ennek értelmében, felelősségben eljárni, magatartásunkkal jó példát mutatni, Neked örömmel szolgálni, a próbák között is reménységben élni.

Köszönjük, hogy bátorítasz, biztatsz, hogy helytálljunk, és felkészült népként fogadjuk a kísértéseket, terheket, harcokat, még az ordító oroszlán támadásait is. Áldunk az ígéretért, hogy gondod van ránk, minden gondunkat elmondhatjuk neked, megoszthatjuk Veled, hiszen jól tudod, mire van szükségünk. Noha a Te örök dicsőségére hívtál el, taníts alázatban járni, szelíden viselkedni, a gonoszt jóval győzni meg. Tégy minket békeköveteiddé, hogy lehessünk igaz örömmondók ebben a borongós adventben. Vegyen körül békességed. *Ámen*

Mi Atyánk...

Áldás...

Záró ének: 295. dicséret – Jézusom, ki árva lelkem...